

Nr 93.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantmannaskolor och lanthushållsskolor.

(1:a avd.)

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen, nr 2, med förslag till tilläggsstat för år 1919 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående ytterligare tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantman- och lanthushållsskolor, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål å tilläggsstat för år 1919 beräkna ett anslag av 50,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 mars 1919 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 356, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

A) medgiva, att vid statsunderstödd lantmannaskola må under läsåret 1918—1919 vid fortsättningskurs och för den tid, varmed längre kurs (36-veckors kurs) överstiger ordinarie kurs, tillfällig löneförbättring utgå av statsmedel med högst 825 kronor till varje ordinarie lärare och med högst 550 kronor till varje icke ordinarie lärare, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan;

B) medgiva, att vid varje under år 1919 hållen kurs å minst 12 veckor vid statsunderstödd lanthushållsskola, tillfällig löneförbättring utöver den av 1918 års lagtima riksdag medgivna må av statsmedel utgå med högst 150 kronor vid första årskursen och med högst 75 kronor vid senare kurs till varje lärarinna, som under kursen har en tjänstgöringsskyldighet av minst 30 timmar i veckan;

C) medgiva, att vid varje under år 1919 hållen kurs å minst 24 veckor vid statsunderstödd lantmannaskolor tillfällig löneförbättring må av statsmedel utgå med högst 800 kronor vid första årskursen och med högst 500 kronor vid senare kurs till varje lärarinna med en tjänstgöringsskyldighet av minst 30 timmar i veckan;

D) medgiva, att Kungl. Maj:t må i samtliga ovan anförda fall utfärda de närmare föreskrifter, som må befinnas erforderliga; samt

E) för bestridande av kostnaderna för de under A), B) och C) angivna tillfälliga löneförbättringar å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 371 den 12 april 1918 har 1918 års lagtima riksdag enligt skrivelse den 21 juni 1918 nr 476 medgivit, att under vissa villkor statsbidrag finge utgå för beredande av tillfällig löneförbättring ej mindre åt lärare vid statsunderstödda lantmannaskolor för läsåret 1918—1919 än även åt lärarinnor vid statsunderstödda lantmannaskolor såväl för år 1918 som för år 1919. Till bestridande av kostnaderna härför anvisade riksdagen dels å tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 15,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1919 ett förslagsanslag av 65,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Den för läsåret 1918—1919 av riksdagen år 1918 beslutade tillfälliga löneförbättringen för lärare vid lantmannaskolor är avsedd att utgå allenast beträffande ordinarie kurs och andra årskurs. Enligt det föreliggande förslaget skulle sådan löneförbättring utgå jämväl i fråga om vid sidan av den ordinarie kursen anordnad längre kurs om 36 veckor ävensom beträffande såsom fortsättning av nämnda ordinarie kurs anordnad fortsättningskurs om 16 veckor. Storleken av dessa avlöningsförbättringar har beräknats i anslutning till de för den ordinarie kursen förlidet år beslutade beloppen. Enär ifrågavarande kurser icke i samma grad som de ordinarie kurserna kunde anses tillkomna i ortens intresse, har den nu föreslagna löneförbättringen ansetts böra bestridas uteslutande av statsmedel utan villkor om ortsbidrag.

Beträffande lantmannaskolornas lärarinnor har ej på sätt vid 1918 års urtima riksdag skedd i fråga om lantmannaskollärarna någon ökning i den av samma års lagtima riksdag medgivna tillfälliga löneförbättringen beviljats för år 1919. Nu föreslås dylik ökning beträffande ovannämnda lärarinnor, utgörande för första årskursen högst 150 kronor och för övriga kurser högst 75 kronor, varigenom beloppet för tre

kurser blir 1,050 kronor. Vidare ifrågasättes, att tillfällig avlösningsförbättring skall i fråga om vid lanthushållsskola anordnade längre kurser om 24 veckor, i motsats till vad nu är fallet, utgå med visst högre belopp. Enligt det av departementschefen tillämpade beräkningssystemet skulle till den första längre kursen utgå 800 kronor och till en andra dylik kurs 500 kronor. Även nu ifrågavarande lönetillskott är avsett att utgå utan fordran på bidrag från orten.

De sålunda framställda förslagen biträdas av utskottet.

Då ej heller det för löneförbättringen beräknade beloppet 10,000 + 20,000 = 30,000 kronor föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning

A) medgiva, att vid statsunderstödd lantmannaskola må under läsåret 1918—1919 vid fortsättningskurs och för den tid, varmed längre kurs (36-veckors kurs) överstiger ordinarie kurs, tillfällig löneförbättring utgå av statsmedel med högst 825 kronor till varje ordinarie lärare och med högst 550 kronor till varje icke ordinarie lärare, som har en tjänstgöringsskyldighet av minst 15 timmar i veckan;

B) medgiva, att vid varje under år 1919 hållen kurs å minst 12 veckor vid statsunderstödd lanthushållsskola tillfällig löneförbättring utöver den av 1918 års lagtima riksdag medgivna må av statsmedel utgå med högst 150 kronor vid första årskursen och med högst 75 kronor vid senare kurs till varje lärarinna, som under kursen har en tjänstgöringsskyldighet av minst 30 timmar i veckan;

C) medgiva, att vid varje under år 1919 hållen kurs å minst 24 veckor vid statsunderstödd lanthushållsskola tillfällig löneförbättring må av statsmedel utgå med högst 800 kronor vid första årskursen och med högst 500 kronor vid senare kurs till varje lärarinna med en tjänstgöringsskyldighet av minst 30 timmar i veckan;

D) medgiva, att Kungl. Maj:t må i samtliga ovan anförda fall utfärda de närmare föreskrifter, som må finnas erforderliga; samt

E) för bestridande av kostnaderna för de under A), B) och C) angivna tillfälliga löneförbättringar å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

Stockholm den 16 maj 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr 90.
